

Οἱ Ἅγιοι Μάρτυρες Κυπριανὸς καὶ Ἰουστῖνα.
 Φορητὴ Ἱερὰ Εἰκόνα, εὗρισκομένη στὸ παλαιὸ μικρὸ Καθολικὸ
 τῆς ὁμωνύμου Ἱερᾶς Μονῆς στὴν Φυλὴ Ἀττικῆς.
 «Χεὶρ καὶ δέξις» Γεωργίου τοῦ Κυπρίου, μαθητοῦ τοῦ
 μακαριστοῦ Φωτίου Κόντογλου (1961).
 Διαστάσεις 64 x 88 ἐκ.

Α'.

Βίος καὶ Μαρτύριο τῶν Ἀγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης

1. Ἡ δύναμις τῆς μετανοίας

Ἡ ΔΥΝΑΜΙΣ τῆς μετανοίας εἶναι ἀσύλληπτος: ἀνασταίνει τὴν νεκρὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ψυχὴ, τὴν ἐξαγνίζει καὶ ἀνακαινίζει, τὴν ἀνεβάζει μέχρι τὶς πύλες τοῦ Οὐρανοῦ, τὴν εἰσάγει μέσα στὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν καὶ τὴν ὁδηγεῖ μέχρι τὸν πυρίφλεκτο θρόνο τῆς Ἀγίας Τριάδος.

Ἡ μετάνοια ἀξιώνει τὸν ἄνθρωπο νὰ γίνη κατὰ χάριν Θεὸς καὶ συμμετοχὸς τῆς οὐρανοῦ μακαριότητος αἰωνίως.

Αὐτὸ τὸ ἔχουμε ἰδεῖ σὲ πολλοὺς Βίους Ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὅποιοι πρῶτα ζοῦσαν στὸ σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας καὶ μετὰ ἀνέβησαν μὲ τὴν μετάνοια στὸ ὅρος τῆς Μεταμορφώσεως καὶ ἔλαμψαν σὲ ὅλον τὸν κόσμον μὲ τὶς ἀκτίνες τῆς ἀγιότητός τους.

Ἐντελῶς ὅμως ἰδιαίτερα τὸ βλέπουμε στὸν Βίο τοῦ Ἀγίου Κυπριανοῦ, τοῦ πρώην μάγου καὶ λατρευτοῦ τῶν εἰδώλων καὶ τοῦ διαβόλου.

Ἡ θαυμαστὴ ζωὴ τοῦ χύνει βάλσαμο παρηγοριᾶς στὶς καρδιὰς τῶν ἀπελπισμένων ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων καὶ εἶναι πηγὴ ἐλπίδος γιὰ νὰ βαδίσουν σταθερὰ τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στὴν ἀνοικτὴ ἀγκαλιὰ τοῦ εὐσπλαχνικοῦ Πατέρα, ὁ Ὅποιος περιμένει στὸν Πατρικὸ Οἶκο, τὴν Ἀγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία Του, γιὰ νὰ χαρῇ καὶ νὰ πανηγυρίσῃ μαζί μὲ ὅλον τὸν οὐράνιο κόσμον «ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι»¹.

2. Ὁ φοβερός μάγος Κυπριανός

ἈΠΟ ΠΟΥ καταγόταν ὁ Κυπριανὸς δὲν γνωρίζουμε· εἶναι ὅμως πολὺ καλὰ γνωστὸ ὅτι, ὑπακούοντας στὴν ἐπιθυμία τῶν γονέων του, οἱ ὁποῖοι ἤθελαν νὰ τὸν μορφώσουν καὶ νὰ τὸν κάνουν ξακουστό, ἐπισκέφθηκε πολλὰ γνωστὰ κέντρα τῆς ἀρχαιότητος γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ποθούμενο.

Ἐνῷ ἦταν ἀκόμη βρέφος, οἱ γονεῖς του τὸν ἀφιέρωσαν στὸν ψευδοθεὸ Ἀπόλλωνα καὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν ἑπτὰ ἐτῶν εὐρίσκεται στὴν Ἀθήνα, ὅπου ὑπηρετεῖ ὡς νεωκόρος στὴν Ἀκρόπολι καὶ μετέχει σὲ διάφορες μυστηριακὲς τελετές.

Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὅταν ἦταν πλέον παλλη-
κάρι, σὰ δεκαπέντε τοῦ χρόνια, μετέβη στὸν
Ὀλυμπο, ὅπου παρέμεινε σαράντα ἡμέρες.

Ζούσε ἀσκητικὴ ζωὴ καὶ διδασκόταν παράλ-
ληλα ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ εἰδῶλα, τὶς μαγεῖες καὶ

1. ΛΟΥΚ. ΙΕ' 7.

τις ἐνέργειες τῶν δαιμόνων ἀπὸ ἄνδρες μνη-
μένους σὲ αὐτά, τοὺς ἱεροφάντες.

Ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο, ὁ ὁποῖος ἦταν κατοικία
τῶν δαιμόνων καὶ ὄχι τῶν ψευδοθεῶν, ὅπως
ἐπίστευαν οἱ ἀνόητοι ἄνθρωποι, ἐταξίδευσε στὸ
Ἄργος, τὴν Ἥλιδα² καὶ τὴν Σπάρτη· καὶ ἐνῶ
ἀκόμη δὲν εἶχε φθάσει στὰ εἴκοσὶ του χρόνια,
μεταβαίνει στὴν Φρυγία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Σὲ ἡλικία εἴκοσι ἐτῶν ἔρχεται στὴν Αἴγυ-
πτο, ὅπου παραμένει δέκα χρόνια· ὕστερα,
πραγματοποιεῖ τὸ τελευταῖο του ταξίδι, προ-
κειμένου νὰ συμπληρώσῃ τὶς μαγικὲς του
σπουδὲς καὶ ἔρχεται στὴν Χαλδαίαν· ἐκεῖ
μυήθηκε στὴν ἀστρομαντεία καὶ ἀφοῦ ἐξευ-
μένισε μὲ θυσίαι τὸν ἄρχοντα τῶν δαιμόνων,
τελικά εἶδε καὶ τὸν ἴδιο.

Ὁ ἀρχιδαίμονας ἐπαίνεσε τὸν Κυπριανό,
ἐτίμησε αὐτόν, ἔθεσε στὴν διάθεσί του μία
φάλαγγα δαιμόνων γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν, καὶ
τὸν ξεπροβόδωσε τιμητικά, λέγοντας «*Ἀνδρί-
ζου, Κυπριανὲ σπουδαιότατε!*».

* * *

ΤΕΛΟΣ, ὁ Κυπριανός, γεμᾶτος ἀπὸ μαγικὲς
γνώσεις, ὡς ἱερέας πλέον καὶ ὑπηρέτης γνή-
σιος τῶν δαιμόνων, καταλήγει στὴν Ἀντιόχεια,
ὅπου γίνεται ὀνομαστὸς ὡς μάγος φιλόσοφος.

Ἐκεῖ, μὲ τὴν συνεργασία τοῦ δαίμονος,
ἐνεργεῖ τέρατα καὶ σημεῖα καὶ ὅλα τὰ εἶδη
τῆς κακίας τοῦ εἶναι δυνατά.

2. Ἱερὰ πόλις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων στὴν Πελοπόννησο·
ἦταν κτισμένη στὴν ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ Πηνειοῦ καὶ ἀπέειχε
ἀπὸ τὴν Ὀλυμπία 58 χλμ.

Ἡ φήμη του ἀπλώνεται καὶ ὅσοι ἤθελαν ἀπὸ μῖσος νὰ κάνουν κακὸ σὲ κάποιον συν-ἀνθρώπό τους, κατέφευγαν σὲ αὐτὸν καὶ δὲν ἀποτύχαιναν.

Ὁ Κυπριανός, σὺν τῷ χρόνῳ, ἔφθασε σὲ ἀμέτρητο βάθος κακίας καὶ ὑπερηφανίας· διέπραττε κάθε εἶδους φαυλότητα, προκειμένου νὰ ἐξευμενίζῃ τοὺς δαίμονας, ὥστε νὰ τὸν βοηθοῦν στὰ ἀπαίσια ἔργα του.

Ἐσφαξε καὶ ἔπνιξε πολλούς, ιδίως βρέφη, γιὰ νὰ προσφέρῃ τὸ αἷμα τους στοὺς ψευδο-θεούς, πολλοὺς κατέστησε πτωχοὺς, ἐχώρισε ἀνδρόγυνα, ἔσπειρε μίση καὶ διχόνοιες, παρ-κίνησε πολέμους, ἐνήργησε μοιχεῖες καὶ παιδε-ραστίες, ἔφθειρε ἀγνές κόρες καὶ μὲ ἓνα λόγο, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Προφήτης Δαβίδ, «*παρα-συνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς*»³.

Ἐπίσης, ἐδίωξε πολὺ τὴν Χριστιανικὴ Πίστι καὶ ἐμπόδιζε τοὺς ἀνθρώπους νὰ γίνωνται Χριστιανοί· ὕβριζε καὶ περιγελοῦσε τὸν Χριστό μας καὶ δὲν τὸν θεωροῦσε Θεό, διότι εἶχε πιστέψει, ὅτι ὁ ἑαυτός του ἦταν ἀνώτερος σὲ δύναμι.

* * *

ΟΜΩΣ, ὅπως λέγει ὁ σοφὸς Σειράχ, «*οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου φωτεινότεροι, ἐπιβλέποντες πάσας ὁδοὺς ἀνθρώπου καὶ κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη*»⁴.

3. Ψαλμ. μὲν' 13, 21.

4. Σοφ. Σειράχ κγ' 19.

Ἐγνώριζε ὁ φιλεύσπλαγχνος Θεός, ὅτι ὁ φοβερὸς διώκτης Του θὰ γινόταν «σκεῦος ἐκλογῆς»⁵ καὶ χρησιμοποίησε τὰ «μωρὰ» καὶ «ἄσθενῆ»⁶ τοῦ κόσμου, προκειμένου νὰ συλλάβῃ στὴν σαγήνη τῆς σωτηρίας τὸν μεγάλο ἁμαρτωλό.

3. Ἡ παρθένος Ἰουστα καὶ οἱ γονεῖς της

ΕΚΕΙΝΗ τὴν ἐποχή, 250-300 μ.Χ., στὴν Ἀντιόχεια ζοῦσε ἓνα ἀνδρόγυνο εἰδωλολατρῶν, ὁ Αἰδέσιος καὶ ἡ Κληδονία, οἱ ὅποιοι εἶχαν μία κόρη, τὴν Ἰουστα.

Ὁ Αἰδέσιος ἦταν ἱερεὺς τῶν εἰδώλων καὶ ἔτσι ὅλη ἡ οἰκογένεια ἦταν βυθισμένη στὸ σκοτάδι τῆς ἄγνοιας καὶ τὴν σκιά τοῦ θανάτου τῆς ἀσεβείας.

Ὁ Κύριος ὅμως, ὁ «ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς»⁷, εἶδε ὅτι ἦσαν καλοπροαίρετοι ἄνθρωποι καὶ τοὺς ἐβοήθησε νὰ Τὸν γνωρίσουν μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο.

Ἡ Ἰουστα, θεία εὐδοκία, ἄκουσε ἓναν Διάκονο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας, τὸν Πραῦλιο, νὰ κηρύττῃ τὸν ἀληθινὸ Θεό, τὸν Ἰησοῦ Χριστό μας καὶ τὴν ἑνσαρκῇ Οἰκονομία Του γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπειδὴ ἦταν ἀγαθὴ γῆ, φωτίσθηκε καὶ πληροφορήθηκε τὴν Ἀλήθεια, ἐπίστευσε στὸν Σωτῆρα μας καὶ ἄρχισε νὰ συχνάζῃ κρυφὰ στὸν Ναὸ τῶν Χριστιανῶν.

5. Πράξ. θ' 15.

6. Πρβλ. Α' Κορινθ. α' 27-28.

7. Ψαλμ. ζ' 10.

Ἀργότερα, ἀνέφερε στήν μητέρα της γιά τήν νέα Πίστι καὶ αὐτὴ μὲ τὴν σειρά της διεβίβασε στὸν σύζυγό της ὅσα τῆς εἶπε ἡ Ἰοῦστα.

Ὁ φιλόανθρωπος Κύριός μας, ὁ Ὅποιος ἤθελε τὴν ἐπιστροφή τους, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὄλων τῶν ἁμαρτωλῶν, ὁ Ὅποιος «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»⁸, φάνηκε τὴν νύκτα σὲ ὄνειρο στὸν Αἰδέσιο καὶ στήν Κληδονία, περιτρι-

8. Α' Τιμοθ. β' 4.

γυρισμένος ἀπὸ πλῆθος Ἀγγέλων καὶ προσε-
κάλεσε αὐτοὺς: «Ἐλᾶτε πρὸς ἐμένα καὶ θά-
σᾳς χαρίσω τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν!».

Τὸ πρῶτῃ, χωρὶς ἀναβολῆς, ὡδηγήθησαν ἀπὸ
τὸν Διάκονο Πραῦλιο στὸν Ἐπίσκοπο Ὀπιᾶτο,
ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἤκουσε ἀπὸ τὸν Αἰδέσιο ὅσα
τοὺς συνέβησαν, ἐβάπτισε αὐτοὺς καὶ ἔτσι
ἐγίναν ναοὶ Θεοῦ καὶ κατοικητήρια τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος⁹.

Κατόπιν, ὁ Αἰδέσιος χειροτονήθηκε Πρε-
σβύτερος καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸ μετὰ τὴν καθαρὴν
καὶ θεάρεστη ζωὴ του.

9. Πρβλ. Α' Κορινθ. γ' 16.

Ἡ Ἰουῖστα προτίμησε τὴν παρθενικὴν ζωὴ καὶ ἔδωσε τὴν καρδιά της ὀλοκληρωτικᾶ στὸν οὐράνιο Νυμφίον Χριστό, τὸν Ὅποιον ἐδόξασε μὲ τὸ σῶμα της καὶ τὸ πνεῦμα της, ποὺ διατηροῦσε ἀγνὰ καὶ καθαρὰ ἀπὸ κάθε πονηρὴ σκέψι καὶ ἐπιθυμία, σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Παύλου: «δοξάσατε τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἃτινὰ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ»¹⁰.

4. Οἱ πειρασμοὶ τῆς Ἰουῖστας

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ὅμως δὲν ἀνεχόταν τὴν ἡττὰ του: ἐπειδὴ ἔχασε αὐτούς, οἱ ὅποιοι ἦσαν φίλοι του, ἄφησε ὅλο τὸ μῖσος του νὰ ξεχυθῇ ἐναντίον τῆς νεαρᾶς παρθένου Ἰουῖστας.

Κάποιος νέος ἀριστοκράτης τῆς πόλεως, ὁ Ἀγλαΐδας, ὁ ὅποιος ζοῦσε ἀκόλαστη ζωὴ, ἐρωτεύθηκε παράφορα τὴν Ἰουῖστα· ὅλοι του ὅμως οἱ ἀγῶνες καὶ μὲ τὸ καλὸ καὶ μὲ τὴν βία, πῆγαν χαμένοι.

Ἡ κόρη εἶχε νυμφευθῇ τὸν γλυκύτατο Κύριόν μας καὶ ζοῦσε τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴ, ἡ ὁποία εἶναι ἀσυγκρίτως γλυκύτερη καὶ ἀπὸ τὴν μεγαλύτερη γήϊνη ἡδονή· ἔτσι, δὲν ἔδινε καμμίαν ἀπολύτως σημασία στὸν Ἀγλαΐδα, καθὼς καὶ σὲ ὅλους ἐκείνους τοὺς νέους ποὺ τὴν ἤθελαν γιὰ σύζυγο.

Ὅταν ὅμως ὁ ἔρωτας ἀποτυγχάνη, γίνεται σφοδρότερος· ὁ νεαρὸς ἀριστοκράτης, τυφλωμένος ἀπὸ τὸ πάθος, καταφεύγει στὸν

10. Α' Κορινθ. ζ' 20.

περίφημο μάγο Κυπριανό, προκειμένου νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὸ ποὺ ποθοῦσε.

Ἐδῶ ὅμως εἶχε στήσει τὴν παγίδα Τῆς ἡ Θεΐα Χάρις· ὁ νομιζόμενος παντοδύναμος Κυπριανός, διὰ μέσου δὲ αὐτοῦ καὶ οἱ δαίμονες, ἐφάνησαν ἀδύνατοι σὰν ἔντομα ἐνώπιον τῆς νεαρᾶς κόρης.

Ὁ μάγος δέχεται μὲ ἀλαζονικὴ προθυμία νὰ βοηθήσῃ εὐχαρίστως τὸν Ἀγλαΐδα καὶ στέλνει ἐναντίον τῆς Ἰούστας τὴν φάλαγγα τῶν δαιμόνων, ἡ ὁποία τὸν ὑπηρετοῦσε.

Ὅμως, τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα ἐπέστρεψαν ἄπρακτα, γεμᾶτα φρίκη ἀπὸ τὴν προσευχὴ τῆς ἀγνῆς παρθένου καὶ τὸ σημεῖο τοῦ τιμίου Σταυροῦ, μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε σφραγίσῃ τὸν ἑαυτὸ της.

Ἐβδομήντα ὁλόκληρες ἡμέρες ἐκράτησε ὁ ἀγώνας καὶ οἱ προσπάθειες τοῦ Κυπριανοῦ νὰ λυγίσῃ τὴν Ἰούστα καὶ νὰ τῆς προκαλέσῃ ἔρωτα καὶ σαρκικὴ ἐπιθυμία γιὰ τὸν Ἀγλαΐδα, ἀλλὰ ματαίως ἐκοπίαζε.

Μάλιστα, ὁ φοβερὸς μάγος ἐκάλεσε τὸν ἴδιο τὸν διάβολο μὲ τοὺς πρώτους ἄρχοντάς του σὲ βοήθεια, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οὔτε τὸ κατώφλι τῆς κόρης δὲν εἶχαν τὴν δύναμι νὰ περάσουν γιὰ νὰ τὴν πειράξουν.

Βεβαίως, ἡ ἀγνὴ παρθένος στὴν ἀρχὴ δοκιμάστηκε· ἐπέτρεψε ὁ Κύριος νὰ τὴν ἀγγίξουν τὰ πυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ καὶ νὰ τὴν φέρουν πρὸς στιγμὴν σὲ ἀμηχανία, ὥστε νὰ φανῇ ἡ προαίρεσίς της, ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη της πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἡ γενναιοψυχία της· μὲ τὸν

τρόπο αυτόν, ὅπως παλαιὰ μὲ τὸν Ἰώβ, θὰ καταισχυνόταν ὁ διάβολος περισσότερο καὶ ὁ ἀπροσωπώλητος Θεὸς θὰ δοξαζόταν διὰ μέσου τῆς ἀγίας δούλης Του, ὅπως καὶ πράγματι ἔγινε.

Ἡ Ἰοῦστα, μόλις ἐνοιωσε τὰ μέλη της νὰ φλογίζονται ἀπὸ τὴν ἀμαρτωλὴ ἡδονή, «ἐβόησε πρὸς Κύριον» ἢ προσευχή της, γεμάτη ταπείνωσι, «νεφέλας διῆλθε»¹¹ καὶ ὁ Κύριός μας, ὁ Ὅποιος ἐπιβλέπει «ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν»¹², διέλυσε ἀμέσως τὴν ἐπιβουλὴ τοῦ διαβόλου.

11. Σοφ. Σειράχ λε' 17.

12. Ψαλμ. ρα' 18.

Ὁ ἴδιος ὁ μάγος ἐρωτεύθηκε παράφορα τὴν Ἰοῦστα καὶ παρακαλοῦσε τὸν σατανᾶ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦλάχιστον ἀπὸ τὴν σαρκικὴ ἐπιθυμία γιὰ τὴν παρθένο, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸν Ἀγλαΐδα, γιὰ νὰ μὴ γίνωνται καταγέλαστοι ἀπὸ τὶς ἀποτυχίες τους νὰ τὴν μιάνουν· ἀλλ' ὅμως ὁ ἀρχηγὸς τῆς κακίας δὲν τοὺς ἔκανε τὴν χάρι αὐτῇ.

Τότε, ὁ Κυπριανὸς ἄρχισε νὰ συνειδητοποιῇ τὴν ἀδυναμία τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων, ἀλλὰ καταβάλλει μία τελευταία προσπάθεια.

Ἀγρυπνεῖ, ἀγωνιᾷ, μεταμορφώνει καὶ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν νεαρὸ ἐρωτευμένο σὲ σχήματα πετεινῶν, σὲ σχήματα γυναικῶν, γιὰ νὰ πλησιάσουν τὴν Ἰοῦστα· ὅλα ὅμως αὐτὰ τὰ τεχνάσματα ἀποδεικνύονται ἀσθενέστερα καὶ ἀπὸ τὸν ἱστὸ τῆς ἀράχνης ἐνώπιον τῆς Χάριτος, τὴν ὁποία ἐσκόρπιζε γύρω ἀπὸ τὴν ἀγνὴ κόρη ἢ ἀγία τῆς ζωῆ, ἢ θερμὴ προσευχὴ καὶ τὸ σημεῖο τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Τὰ πονηρὰ πνεύματα τῆς προεκάλεσαν
ἀσθένειες γιὰ νὰ τὴν θανατώσουν, ὥρμησαν
ἐναντίον τῶν γονέων της, ἐσκότωσαν τὰ
κοπάδια τους, τὰ βόδια καὶ τὰ ὑποζύγια.

Τελικά, ἐστράφησαν ἐναντίον τῶν κατοίκων τῆς πόλεως: προεκάλεσαν λοιμὸν θανατηφόρο καὶ ἔδωσαν χρησμόν, διὰ μέσου τῶν εἰδώλων, ὅτι αὐτοὶ δὲν θὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ θανατικόν, ἐὰν ἡ Ἰουῖστα δὲν δοθῇ στὸν Ἀγλαΐδα.

Ἡ ἀκράδαντος ὁμῶς πίστις καὶ ἡ εὐχὴ τῆς
κόρης, μετὰ τὴν Χάρι τοῦ Κυρίου μας, διέλυσε
καὶ πάλι τὶς φαντασίαις τῶν δαιμόνων· τότε,

ὁλος ὁ λαὸς ἐδόξασε τὸν Σωτῆρα μας Χριστὸ καὶ ἐμίσησε τὸν Κυπριανό.

* * *

ΣΤΟΝ σοφὸ μάγο δόθηκε ἀφορμὴ καὶ ἔγινε σοφώτερος¹³· κατενόησε μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὑπάρχει κάποιος ἀνώτερος ἀπὸ τὸν σατανᾶ· ἀμέσως λοιπόν, ἀποστρέφεται τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους καὶ ἀπαρνεῖται αὐτόν.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἀφήνει τόσο εὐκόλα τὸν παλαιὸ πιστὸ φίλο καὶ ὑπηρέτη του: ἐπιτίθεται ἐναντίον του καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ τὸν πνίξη, ὅπως κάποτε τὸν βασιλέα Σαούλ¹⁴, τὸ ὁποῖο θὰ κατάρθωνε, ἐὰν ὁ Κυπριανὸς δὲν χρησιμοποιοῦσε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ἐπικαλούμενος συγχρόνως τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Στὸ τέλος, ὁ δαίμονας φεύγει... Ἀπειλεῖ καὶ φοβερίζει... Ἀφήνει τὸν πρῶην θεράποντά του σωστὸ ἐρείπιο...

5. Ἡ μετάνοια τοῦ μάγου Κυπριανοῦ

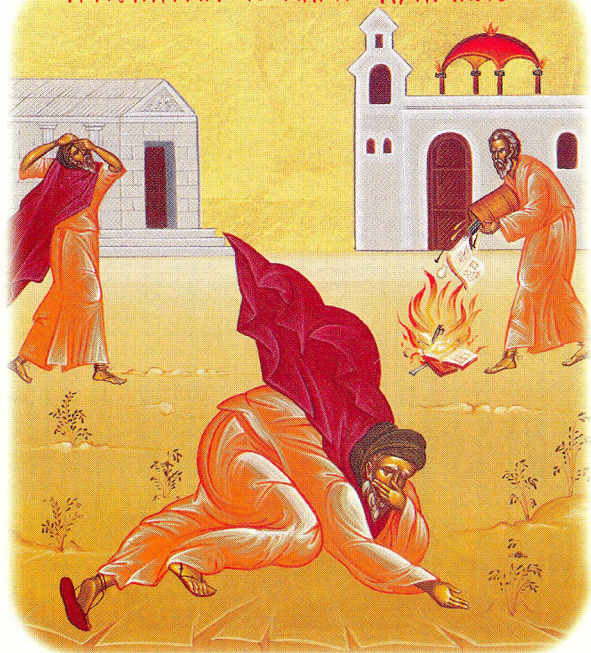
ΣΥΝΤΡΙΜΜΕΝΟΣ ὁ φοβερὸς μάγος, φοβισμένος ἀπὸ τὶς ἀπειλὲς τοῦ δαίμονος καὶ ἀπελπισμένος ἀπὸ τὴν συναίσθησι τῶν φρικτῶν ἀμαρτημάτων καὶ ἐγκλημάτων του, μένει σὰν νεκρὸς καὶ δὲν πιστεύει, ὅτι θὰ ἦταν ποτὲ δυνατὸν ὁ Χριστὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ...

Μαῦρα σύννεφα ἀπογνώσεως σκεπάζουν τὴν ψυχὴ του: *πῶς θὰ τοῦ συγχωρήσῃ ὁ Θεὸς*

13. Πρβλ. Παροιμ. θ' 9.

14. Α' Βασιλ. ις' 14-23.

• Η ΜΕΤΑΠΟΙΙΑ ΤΩ ΜΑΓΟΥ ΚΥΠΡΙΑΤΟΥ •

τὸ πέλαγος τῶν ἀνομιῶν του, πὺν δὲν ἀρκεῖ ὁ χρόνος τῆς ζωῆς του νὰ τὶς διηγηθῇ;... Θὰ ζήσῃ ἀκόμη εἴκοσι χρόνια, γιὰ νὰ μετανοήσῃ μόλις γιὰ μία ἁμαρτία;... Ἐὰν ὁμως δὲν θέλῃ νὰ τὸν συγχωρήσῃ ὁ Κύριος, γιὰ ὅσα ἔκανε καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα αὐτὸς μόνο φταίει, τοῦλάχιστον ἄς ρίξῃ ἓνα βλέμμα ἐπάνω του, ἔστω καὶ σὰν σὲ ἀσεβῆ καὶ κατάδικο...

Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια ἔλεγε στοὺς κατοίκους τῆς Ἀντιοχείας, ἐξομολογούμενος δημοσίως τὶς ἀκατονόμαστες ἁμαρτίες του, χωρὶς

νὰ πιστεύῃ ὅτι ἦταν ἄξιος νὰ τύχη συγχωρήσεως ἀπὸ τὸν Πανάγαθο Θεό.

Ἡ θλίψις καὶ ὁ θρήνος του ἦταν τόσο μεγάλος, ὥστε παρέμεινε ἄσιτος ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες...

Ὁ Κύριος ὅμως δὲν παρεῖδε τὴν μετάνοια καὶ συντριβὴ τοῦ πρώην μάγου: κάποιος εὐλαβὴς Χριστιανός, ὁ Εὐσέβιος, ὁ ὁποῖος κατόπιν ἔγινε καὶ Ἱερεὺς, ἐπλησίασε αὐτὸν καὶ τὸν ἐπαρηγόρησε πάρα πολύ... Μὲ παραδείγματα ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή, τὸν ἐνεθάρρυνε, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἁμαρτία, ἡ ὁποία νὰ νικάῃ τὴν ἄπειρη εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ «*τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως*»¹⁵.

Τὴν Κυριακή, ὁ Εὐσέβιος τὸν ὠδήγησε στὴν Ἐκκλησία, ὅπου πολὺ ἐντυπωσιάσθηκε ἀπὸ τὴν σεμνότητα τῆς λατρείας τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἐπομένῃ, ὁ Κυπριανὸς ἐμάζεψε ὅλα τὰ μαγικά του βιβλία καὶ τὰ ἔφερε στὸν Ἐπίσκοπο τῆς πόλεως Ἀνθιμο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο, ἀφοῦ ἐξωμολογήθηκε τὴν περιπέτειά του μὲ τὴν Ἰουῖστα, ζήτησε νὰ κάψῃ τὰ βιβλία καὶ νὰ τὸν βαπτίσῃ.

Ὅταν τὰ βιβλία ἐκάησαν δημοσίως, ὁ πρώην φοβερὸς μάγος, γεμᾶτος ἀπὸ ἔνθεο ζῆλο, ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του, συνέτριψε ὅλα τὰ εἰδῶλα τῶν ψευδοθεῶν, τὰ ὁποῖα ἐλάτρευε προηγουμένως, καὶ διεμοίρασε τὰ πλούτη του στοὺς πτωχοὺς.

15. Πρβλ. Ρωμ. ιε' 5.

Τελικά, με τὴν βοήθεια πάντοτε καὶ τὶς συμβουλὲς τοῦ Εὐσεβίου, ἀξιώθηκε νὰ βαπτισθῇ, νὰ γίνῃ «*φωτόμορφον τέκνον τῆς Ἐκκλησίας*», αὐτός, ὁ ὁποῖος προηγουμένως ἦταν ὅλος σκοτεινὸς καὶ ταλαίπωρος.

Ἡ παρθένος Ἰουστα, ὅταν ἔμαθε γιὰ τὴν μετάνοια τοῦ Κυπριανοῦ, εὐχαρίστησε καὶ ἐδοξολόγησε τὸν Θεό· κατόπιν, ἔδωσε στοὺς πτωχοὺς τὴν προίκα της, ἐπειδὴ θεώρησε διπλὴ σωτηρία τὴν μετάνοια τοῦ πρώην μάγου, ἐφ’

ὅσον καὶ ὁ νεαρὸς ἀριστοκράτης Ἀγλαΐδας ἀρνήθηκε τὸν σατανᾶ καὶ ἔγινε Χριστιανός.

* * *

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ τοῦ Κυπριανοῦ ἦταν μεγάλη, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριός μας τὸν ἐμεγάλυνε καὶ πολὺ ἐδόξασε.

Ἔτσι, τὴν ὀγδόη ἡμέρα ἀπὸ τὴν Βάπτισί του, ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνθιμος τὸν ἐχειροθέτησε Ἀναγνώστη, μετὰ ἀπὸ εἰκοσιπέντε ἡμέρες ὠρίσθηκε νὰ εἶναι ὁ μικρότερος τῶν Νεωκόρων καὶ νὰ ἔχη τὴν φροντίδα τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ καὶ μετὰ ἀπὸ πενήντα ἡμέρες χειροτονήθηκε Διάκονος.

Ἀπὸ τότε, ἄρχισε νὰ δαμάζῃ τὶς φάλαγγες τῶν πονηρῶν πνευμάτων καὶ νὰ θεραπεύῃ σοβαρὰς σωματικὰς ἀσθένειες· ἐπίσης, ἔγινε κήρυκας καὶ ἀπόστολος τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πολλοὺς ἔπεισε νὰ ἀπαρνηθοῦν τὴν πλάνη τῆς εἰδωλολατρίας καὶ νὰ γίνουν Χριστιανοί.

Μετὰ ἀπὸ ἓνα χρόνον χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος καὶ ὅταν ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνια ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνθιμος, ἔγινε ὁ Κυπριανὸς Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως.

Τότε, ἐχειροτόνησε ἀμέσως Διακόνισσα τὴν Ἰουστα, ὠνόμασε αὐτὴν Ἰουστῖνα καὶ τὴν κατέστησε μητέρα ὅλων ἐκείνων τῶν γυναικῶν, οἱ ὁποῖες εἶχαν προτιμήσει τὴν ζωὴ τῆς ἀγνότητος καὶ ἀποτελοῦσαν τὴν τάξι τῶν παρθένων.

Ἡ ζωὴ τοῦ Ἀγίου Ἐπισκόπου Κυπριανοῦ, ὥς τὸ ἐνδοξο Μαρτύριό του, εἶναι πλεόν μία θυσία, ἓνας συνεχὴς ἀγώνας γιὰ νὰ φέρῃ στὴν

· ἡ χειροτονία τῷ ἁγίῳ κυπριανῷ ·

ἀλήθεια τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ ὅσο τὸ δυνατόν περισσοτέρους δυστυχεῖς ἀνθρώπους· ὁ πρῶν λατρευτὴς καὶ ὑπηρέτης τῶν δαιμόνων, γίνεται τώρα ὁ φοβερώτερος ἐχθρὸς καὶ διώκτης τους, γίνεται «*ὑπηρέτης Χριστοῦ καὶ οἰκονόμος μυστηρίων Θεοῦ*»¹⁶.

Αὐτός, ὁ ὁποῖος προηγουμένως εἶχε κατέβη ὥς τὸν Ἄδη μὲ τις ἀναρίθμητες ἁμαρτίες του, τώρα ἀνεβαίνει μὲ τὴν εὐλογημένη μετάνοια

16. Πρβλ. Α' Κορινθ. δ' 1.

καὶ τὴν ἐνάρετη ζωὴ τοῦ στὰ δυσθεώρητα ὕψι τοῦ οὐρανοῦ τῆς ἀγιότητος καὶ τελικὰ ἀξι-
ώνεται νὰ στεφθῇ μὲ τὸ ἀμάραντο στεφάνι
τοῦ μαρτυρίου.

6. Τὸ μαρτύριο τῶν Ἀγίων

Η ΜΕΓΑΛΗ φήμη γιὰ τὴν δρᾶσι τοῦ
Ἐπισκόπου Κυπριανοῦ στὴν Ἀντιόχεια
καὶ τῆς παρθένου Ἰουστίνης, ἡ ὁποία εἶχε
μεταβῇ στὴν Δαμασκό, ὅπου ἐκήρυττε μὲ

ἐπιτυχία «τὰ μεγαλεία τοῦ Θεοῦ»¹⁷, παρέκίνησαν «τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ»¹⁸ νὰ καταγγείλουν τοὺς λαμπροὺς Ἁγίους στὸν Κόμητα τῆς Ἀνατολῆς, τὸν Εὐτόλμιο.

Ὁ Εὐτόλμιος διέταξε καὶ συνέλαβαν τοὺς Ἁγίους καὶ ἀφοῦ τοὺς ἀνέκρινε καὶ ἐβασάνισε γιὰ νὰ ἀρνηθοῦν τὸν ζωοδότη Χριστό, διεπί-

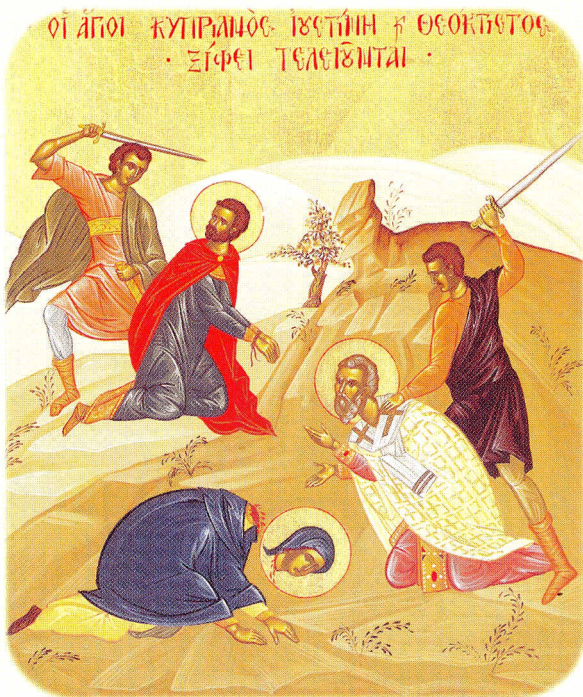
17. Πράξ. β' 11.

18. Φιλίπ. γ' 18.

καὶ τὰ βασανιστήρια, ἐξέδωσε τὴν ἀπόφασιν ἅν ἰθὺς θανατωθῶν μὲ ξίφος.

Ὁ Ἅγιος Κυπριανὸς καὶ ἡ Ἁγία Ἰουστῖνα, «ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν»²⁰, ἀποκεφαλίζονται ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ παραδίδουν τὶς φωτεινὰς ψυχὰς τοὺς στὸν στεφοδότῃ Χριστῷ τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους 304.

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν προσέφερε τὴν ψυχὴν τοῦ στὸν «Υἱὸν τοῦ εὐλογητοῦ»²¹ καὶ ὁ Ἅγιος

20. Ἐβρ. ιβ' 2.

21. Μάρκ. ιδ' 61.

Θεόκτιστος, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ἔδειξε συμπάθεια στὸν Ἅγιο Κυπριανὸ γιὰ τὴν ἀδικη ἀπώλειά του, καταδικάσθηκε νὰ ὑποστῇ τὸν ἴδιο θάνατο.

Μετὰ ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, κάποιοι ναῦτες κατῶρθωσαν νὰ κλέψουν τὰ τίμια Λείψανα καὶ νὰ τὰ μεταφέρουν στὴν Ρώμη.

Ἐκεῖ, μία εὐσεβὴς Χριστιανή, ἡ Ματρῶνα Ρουφίνα, ἀνήγειρε ἱερὸ Ναό, μέσα στὸν ὁποῖο ἐτοποθετήθησαν μὲ εὐλάβεια καὶ ἔγιναν πηγὴ Χάριτος καὶ εὐλογίας στοὺς πιστοὺς, οἱ ὁποῖοι προσέτρεχαν μὲ πίστι καὶ ἐθεραπεύοντο ἀπὸ διάφορες ἀσθένειες.

7. Ἐπίλογος

ΑΥΤΗ εἶναι μὲ συντομία ἡ ζωὴ τοῦ πρώ-
την μάγου Κυπριανοῦ, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ μὲ
τὴν Χάρι τοῦ Κυρίου μας μετανόησε, οἰκο-
δόμησε ὡς «σοφὸς ἀρχιτέκτων»²² τὸν οἶκο
τῆς ψυχῆς του μὲ ἐπιμέλεια καὶ δὲν ἐλησμό-
νησε ποτέ, ὅτι «οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν
πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν»²³.

Τώρα, κατοικεῖ μὲ τὴν Ἁγία Ἰουστῖνα, στὴν
«ἀχειροποίητον αἰώνιον οἰκίαν ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς»²⁴, τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, καὶ πρεσβεύει
ἀπαύστως μαζὶ μὲ τὶς χορεῖες τῶν Ἁγίων καὶ
Δικαίων γιὰ ὅλον τὸν κόσμον, ἰδιαίτερα ὅμως
γιὰ ἐκείνους τοὺς δυστυχισμένους ἀνθρώπους,
οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν σκοτεινὴ καὶ ἁμαρτωλὴ τους

22. Α' Κορινθ. γ' 10.

23. Ἐβρ. ιγ' 14.

24. Β' Κορινθ. ε' 1.

ζωὴ εὐρίσκονται μακρὰ ἀπὸ τὸν ἐλεήμονα Θεὸ καὶ τὸ Φῶς τῆς Χάριτός Του.

Οἱ Ἅγιοι ἑνδοξοὶ Μάρτυρες Κυπριανὸς καὶ Ἰουστῖνα ἔχουν λάβει τὸ εἰδικὸ χάρισμα νὰ βοηθοῦν καὶ θεραπεύουν ὅσους ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καθὼς ἐπίσης καὶ ὅλους ἐκείνους, πὺν ὑποφέρουν ἀπὸ μάγια, τὴν φοβερὴ αὐτὴ μάστιγα, ἡ ὁποία ἐπαναφέρει τὴν ἀνθρωπότητα στοὺς σκοτεινοὺς χρόνους τῆς ἐποχῆς πρὶν ἀπὸ τὸν Σωτῆρα μας Χριστό.

* * *

Ο ΑΓΙΟΣ Ἱερομάρτυς Κυπριανὸς καὶ ἡ Ἁγία Παρθενομάρτυς Ἰουστῖνα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ εἰδικὸ χάρισμα κατὰ πάσης σατανικῆς ἐπιρρείας, ἀποτελοῦν πρότυπα ἐν Χριστῷ ζωῆς γιὰ τοὺς εὐσεβεῖς, τοὺς ὁποίους ἐνισχύουν στὸν ἀγῶνα τῆς μετανοίας καὶ τῆς σωφροσύνης.

Ὅσοι λοιπὸν ἀθετήσαμε τὶς ἐντολὰς τοῦ Πλάστου μας καὶ εἴμεθα ὑποταγμένοι στὸν διάβολο, ἅς μιμηθοῦμε τὸν Ἅγιο Κυπριανό: ἅς μετανοήσουμε τώρα!... «*Ἴδου νῦν καιρὸς εὐ- πρόσδεκτος, ἰδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας*»²⁵... Ἄς ἀπαρνηθοῦμε τὰ ἔργα τοῦ σκότους... Καὶ ἅς προσφέρουμε στὸν Κύριό μας τοὺς καρποὺς τῆς βαθείας καὶ εἰλικρινοῦς μετανοίας μας.

Ἐπίσης, ὅσοι ἔχουν προτιμήσει τὴν ζωὴ τῆς ἀγνότητος καὶ παρθενίας, νὰ μιμηθοῦν τὴν «*φρόνιμον παρθένον*»²⁶ Ἰουστῖναν: ἅς μερι-

25. Β' Κορινθ. ζ' 2.

26. Πρβλ. Ματθ. κε' 1-13.

μνοῦν μὲ συνεχῇ ἐγρήγορσι γιὰ ὅσα ἀρέσουν στὸν Κύριό μας, ὥστε νὰ εἶναι ἅγιοι καὶ ἀφωσιωμένοι σὲ Αὐτὸν καὶ μὲ τὸ σῶμα καὶ μὲ τὴν ψυχή, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος ²⁷... Ἄς περιφρουροῦν μὲ ἐπιμέλεια τὸν πολύτιμο αὐτὸν θησαυρό τους μὲ τὴν ἀληθινὴ ταπεινοφροσύνη καὶ τὴν ἀπλότητα, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐσπλαγχνία, τὴν ἐγκράτεια καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ἄσκησι, τὴν λειτουργικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἀγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τους θα ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα πρῶτα νὰ ἀγιασθοῦν αὐτοὶ προσωπικὰ καὶ ὕστερα νὰ προσελκύσουν σὲ μετάνοια τοὺς πληγωμένους ἀπὸ τὴν ἁμαρτία συνανθρώπους των, πρὸς δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἀμήν!

27. Α' Κορινθ. ζ' 34.

Ἀπὸ τὴν ἀχηβάδα τῆς Τραπεζῆς. Ἡ Κοινοβιακὴ Ζωή,
ὡς εἰκὼν τῆς Ζωῆς τῆς Ἀγίας Τριάδος.

8. Οἱ δύο Ἅγιοι Κυπριανοὶ

ΕΤΑ ἑλληνικὰ «*Συναξάρια*» ἐπικρατεῖ μεγάλη σύγχυσις ὅσον ἀφορᾷ τὸν Βίον τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ, ἡ ὁποία ὀφείλεται στὸν ταυτισμὸ δύο ὁμωνύμων Ἱερομαρτύρων.

Ὑπάρχουν δύο Ἅγιοι Κυπριανοί, οἱ ἐξῆς:

α) Ὁ περίφημος Ἅγιος Κυπριανός, Ἐπίσκοπος Καρχηδόνης (περίπου 200/210 ἕως 258), μέγας Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ συγγραφεύς, ὁ ὁποῖος ἐμαρτύρησε ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ (253-259), τὴν 14η Σεπτεμβρίου 258 καὶ ἡ μνήμη του ἐωρτάζετο στὴν Δύσι πάντοτε τὴν 16η Σεπτεμβρίου.

β) Ὁ πρῶην μάγος Κυπριανός, ὁ ὁποῖος ἔγινε Ἐπίσκοπος στὴν Ἀντιόχεια καὶ ἐμαρτύρησε μὲ τὴν Ἁγία Ἰουστίνα ἐπὶ Διοκλητιανοῦ (284-305) στὴν Νικομήδεια τῆς Βιθυνίας τὸ 304 καὶ ἡ μνήμη του ἐτελεῖτο ἀνέκαθεν στὴν Ἀνατολὴ κατὰ τὴν 2α Ὀκτωβρίου.

* * *

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς Κυπριανὸς τῆς Καρχηδόνης δὲν ἐορτάζεται καὶ δὲν ἐξαίρεται ἡ σπουδαία προσωπικότης του, ἢ ὅσοι τὸν ἐορτάζουν, ταυτίζουν αὐτὸν μὲ τὸν Ἅγιο Κυπριανὸ Ἀντιοχείας.

Θὰ πρέπει ὅμως, γιὰ νὰ ἀποδίδεται τιμὴ καὶ δόξα στὸν Διδάσκαλο τῆς Πίστεώς μας Κυπριανὸ Καρχηδόνης, νὰ μνημονεύεται τὴν 14η Σεπτεμβρίου, ἀλλ' ἐπειδὴ συμπίπτει ἡ Ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, νὰ τιμᾶται τὴν 16η Σεπτεμβρίου, κατὰ τὴν ἀρχαία Παράδοσι.